

Geriatrik Hastada Palyatif Bakım ve Ağrı

Taha ÇETİN¹

Deniz BOLAT²

GENEL BİLGİLER

Prostat, mesane ve böbrek kanseri gibi ürolojik maligniteler yaşlı yetişkinleri orantısız bir şekilde etkilemektedir. Yaşlanan nüfusla birlikte, geriatrik hastalarda bu kanserlerin görülme sıklığı artmakta ve semptom yönetimi ve yaşam sonu bakımında benzersiz zorluklar ortaya çıkmaktadır (1,2). Palyatif bakım, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından, yaşamı tehdit eden hastalıklarla karşı karşıya olan hastaların ve ailelerinin yaşam kalitesini, ağrı ve diğer sorunların (fiziksel, psikososyal veya ruhsal) erken teşhisi, değerlendirmesi ve tedavisi yoluyla acıyı hafifleterek iyileştiren bir yaklaşım olarak tanımlanmaktadır (3). Bu bütünsel, ekip temelli yaklaşım, hastaların ölümüne kadar mümkün olduğunca aktif bir yaşam sürmelerini destekler ve bakım verenlere (yas bakımı dahil) destek sağlar (4).

Ağrı, ilerlemiş kanserde en yaygın ve rahatsız edici semptomlardan biridir. Tüm kanser hastalarının %50'den fazlasının ağrı yaşadığı, bunların üçte birinin orta ila şiddetli ağrı çektiği ve tedavinin amacı palyatif olduğunda metastatik hastalıkta prevalansın zirveye ulaştığı tahmin edilmektedir (5). Bu yüksek yüke rağmen, geriatrik onkoloji hastaları, klinisyenlerin yaşlılarda toksisite konusunda aşırı temkinli davranması nedeniyle analjeziklerle yetersiz tedaviye maruz kalma riski altındadır (6). Fiziksel semptomların ötesinde, ürolojik kanserli yaşlı hastalar genellikle kaygı, depresyon, sosyal izolasyon veya bağımsızlık kaybı gibi psikososyal streslerle karşı karşıya kalırlar ve bu stresler fiziksel ağrı kadar dikkat gerektirir. Kapsamlı palyatif bakım, psikososyal ve manevi desteği bakımın temel bileşenleri olarak entegre eder (7).

Geriatrik hasta ve yakınları ile prognoz, tedavi seçenekleri ve bakım seçeneklerine ilişkin tercihleri tartışmak, netlik, empati ve kültürel duyarlılık gerektirir. Son kılavuzlara

¹ Doç. Dr., İzmir Ekonomi Üniversitesi Medical Point Hastanesi Üroloji Kliniği, drtahacetin88@gmail.com
ORCID iD: 0000-0003-0330-4854

² Prof. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi İzmir Tıp Fakültesi Üroloji AD., drbolat@hotmail.com,
ORCID iD: 0000-0001-7338-8737

nün kendi arzularına göre yazılmasıdır: ağrısının dindirilmesi, korkularının giderilmesi, ailesinin desteklenmesi ve onurunun korunması.

Kılavuz önerilerini insan merkezli bir yaklaşımla birleştiren sağlık profesyonelleri, ürolojik kanserlerle mücadele eden geriatrik hastaların yaşamlarının son döneminde yalnızca huzurlu bir ölüm değil, ölüm öncesine kadar mümkün olduğunca dolu bir yaşam sürmelerine de yardımcı olabilir.

KAYNAKLAR

1. El Hachem Georges, Oliveira Rocha Francisco, Peppersack Thierry et al. (2019) Advances in pain management for older patients with cancer *ecancer* 13 980
2. Assessing national capacity for the prevention and control of noncommunicable diseases: report of the 2019 global survey. Geneva: World Health Organization; 2020. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.
3. The Report of the International Narcotics Control Board for 2019 (E/INCB/2019/1) https://www.incb.org/documents/Narcotic-Drugs/Technical-publications/2019/Narcotic_Drugs_Technical_Publication_2019_web.pdf
4. WHO Guidelines for the Pharmacological and Radiotherapeutic Management of Cancer Pain in Adults and Adolescents. Geneva: World Health Organization; 2018. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK537492/>
5. van den Beuken-van Everdingen, Hochstenbach MHJ, and Joosten LMJ, et al (2016) Update on prevalence of pain in patients with cancer: systematic review and meta-analysis *Journal of Pain and Symptom Management* 51 1070.e9–1090.e9
6. Fallon M, Giusti R, Aielli F, et al. Management of cancer pain in adult patients: ESMO Clinical Practice Guidelines. *Ann Oncol.* 2018;29(Suppl 4):iv166-iv191. doi:10.1093/annonc/mdy152
7. Gilligan T, Bohlke K, Baile WF. Patient-Clinician Communication: American Society of Clinical Oncology Consensus Guideline Summary. *Journal of Oncology Practice.* 2018;14(1):42-46. doi:10.1200/JOP.2017.027144
8. Clinical Guidelines Urge Early Hospice Discussion for Patients with Advanced Cancer VITAS Healthcare <https://iguana.vitas.com/for-healthcare-professionals/making-the-rounds/2018/may/new-clinical-guideline-urges-earlyhospice-discussion-for-advanced-cancer-patients>
9. Breivik H, Cherny N, Collett B, et al. Cancer-related pain: a pan-European survey of prevalence, treatment, and patient attitudes. *Annals of Oncology.* 2009;20(8):1420-1433. doi:10.1093/annonc/mdp001
10. Paice JA, Bohlke K, Barton D, et al. Use of Opioids for Adults With Pain From Cancer or Cancer Treatment: ASCO Guideline. *Journal of Oncology Practice.* 2023;41(4):914-930. doi:10.1200/JCO.22.02198
11. Barber JB, Gibson SJ. Treatment of chronic non-malignant pain in the elderly: safety considerations. *Drug Safety.* 2009;32(6):457-474. doi:10.2165/00002018-200932060-00003
12. Manchikanti L, Kaye AM, Knezevic NN, et al. Responsible, Safe, and Effective Prescription of Opioids for Chronic Non-Cancer Pain: American Society of Interventional Pain Physicians (ASIPP) Guidelines. *Pain Physician.* 2017;20(2S):S3-S92.
13. Jairam V, Lindsay ME, Soulos PR, et al. Temporal Trends in Opioid Use and Associated Outcomes for Patients Living with Advanced Cancer. *Journal of Pain and Symptom Management.* Published online May 20, 2025. doi:10.1016/j.jpainsymman.2025.05.007
14. Preuss CV, Kalava A, King KC. Prescription of Controlled Substances: Benefits and Risks. In: *StatPearls.* Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; April 29, 2023.
15. O'Donovan A, Morris L. Palliative Radiation Therapy in Older Adults With Cancer: Age-Related Considerations. *Clinical Oncology (Royal College of Radiologists).* 2020;32(11):766-774. doi:10.1016/j.clon.2020.06.011
16. Roeder F, Jensen AD, Lindel K, Matthe M, Wolf F, Gerum S. Geriatric Radiation Oncology: What We Know and What Can We Do Better?. *Clinical Interventions in Aging.* 2023;18:689-711. Published 2023 May 4. doi:10.2147/CIA.S365495
17. Crawford GB, Dzierzanowski T, Hauser K, et al. Care of the adult cancer patient at the end of life: ESMO Clinical Practice Guidelines. *ESMO Open.* 2021;6(4):100225. doi:10.1016/j.esmoop.2021.100225

18. ASCO Guideline Update Highlights the Importance of Early Integration of Palliative Care for Patients With Cancer - The ASCO Post <https://ascopost.com/issues/august-25-2024/asco-guideline-update-highlights-the-importance-of-early-integration-of-palliative-care-for-patients-with-cancer>
19. Wittenberg-Lyles EM, Sanchez-Reilly S. Palliative care for elderly patients with advanced cancer: a long-term intervention for end-of-life care. *Patient Education and Counseling*. 2008;71(3):351-355. doi:10.1016/j.pec.2008.02.023
20. Vassiliou M, Rembielak A, Lee SF, et al. Palliative care in oncology at a time of extreme global health inequalities and over-stretched resources: contextualizing the ASCO Palliative Care for Patients with Cancer Guideline Update. *Annals of Palliative Medicine*. 2025;14(3):303-308. doi:10.21037/apm-24-165
21. Wells NL, Balducci L. Geriatric oncology. Medical and psychosocial perspectives. *Cancer Practice*. 1997;5(2):87-91.
22. Voumard, R., Rubli Truchard, E., Benaroyo, L. et al. Geriatric palliative care: a view of its concept, challenges and strategies. *BMC Geriatrics* 18, 220 (2018).
23. The new ESMO Clinical Practice Guideline is now available – OncoDaily <https://oncodaily.com/insight/88199>